

ВСТУП

Хризантеми — як співчуття, рута — як жаль,
а розмарин — як спогад.

Суворий вікторіанський етикет не схвалював відкритого вияву почуттів, і люди вигадали таємний спосіб спілкування — мову квітів, або ж флорографію. Вперше це поняття з'явилось в книжці Шарлотт де ля Түр *Le langage des fleurs* («Мова квітів») 1819 року. У XIX столітті ця закодована «мова» була шалено популярною в Англії та Америці й зараз вважається невід'ємною частиною культури й традицій вікторіанської доби. Значенняожної квітки запозичували з літератури, міфології, релігії, середньовічних легенд і навіть самої форми рослини. Часто для розширення асортименту квіткарі вигадували нові символічні значення, а бувало, що в різних місцях і в різні часи одна й та сама квітка могла мати різне тлумачення. Нова таємна мова одразу припала до душі молодим дівчатам з вищого світу: вони надсилали букети

на знак кохання або як пересторогу, носили квіти у волоссі або прикрашали ними вбрання, і взагалі любили все, пов'язане з квітами. Дівчата часто робили невеличкі букетики з кількох квітів — вони називалися *tussie-mussies* або *nosegays* («прикраса»). Їх носили як аксесуари або прикріпляли до одягу. Ці зашифровані повідомлення про симпатію, бажання або скорботу дозволяли людям вікторіанської доби завуальовано й принадно виражати свої справжні почуття.

Після завершення вікторіанської епохи і з початком Першої світової війни популярність мови квітів згасла. Проте відомони цієї традиції простежуються й у наші часи: ми досі даруємо троянди на весіллях або на День Святого Валентина на знак любові, лілії — на знак примирення, а хризантеми — щоб висловити співчуття. Витонченість і краса квітів залишились незмінними — змінились тільки наші знання про їхнє приховане значення. Сподіваюсь, ця книжка, окрім того, що пропонує екскурс в історію флорографії, заохочить читачів поглянути на квіти й трави по-новому, а може, навіть вигадати власні нові значення тим із них, що надихають найбільше.

КВІТИ

АЙСТРА

Symphyotrichum

Значення:

Вишуканість

Походження:

Найімовірніше, таким значенням ця квітка завдячує своєму вигляду. Яскрава жовта серединка, оточена безліччю тонких видовжених пелюсток, — крихітний витвір мистецтва в царстві квітів.

Поєднуйте з...

Стокротками — для подарунка молодій дівчині.

Жовтцем — як комплімент чиїйсь чарівності.

АНЕМОНА

Anemone

Значення:

Утрачене кохання

Походження:

Зв'язок анемони з утраченим коханням бере початок ще з грецької міфології. За легендою, ця квітка виросла зі сліз Афродіти, яка оплачувала смерть свого коханого Адоніса. Заздрісні боги вбили юнака за те, що він закохався в саму богиню кохання.

Поєднуйте з...

Камелією — щоб висловити тугу за тим, що не збулося.

Деревієм — щоб допомогти загоїтися зраненому серцю.

АСФОДÉЛЬ

Asphodelus

Значення:

Туга за померлим

Походження:

У грецькій міфології асфоделі росли в підземному царстві й ними живилися душі померлих. В «Одіссеї» Гомер змалював асфодель як квітку тути, утіливши образ заквітчаних Асфоделевих лук з підземного царства, де, ніби в чистилищі, вічно блукають душі, не визнані ні праведними, ні грішними.

Поєднуйте з...

Кипарисом або чорнобривцями — на знак жалоби й горя.

Розмарином — на знак вічної пам'яті.

БЕГОНІЯ

Begonia

Значення:

Подяка за послугу

Застереження

Походження:

Щоб віддячити за послугу французькому політикові й колекціонерові рослин Мішелью Бегону, Шарль Плюм'є, французький ботанік XVII століття, назвав його іменем квітку. Назва бегонії, що містить фразу «be gone» («іди геть»), також пояснює, чому її вважають символом застереження.

Поєднуйте з...

Чиною запашною — як подарунок господарям свята.

Олеандром — як пересторогу щодо майбутнього.

БЕЛАДОНА

Atropa belladonna

Значення:

Тиша

Походження:

Беладона, яку ще називають «сонний одур», — одна з найотруйніших рослин на землі. У Стародавньому Римі ця отрута змусила не одну жертву замовкнути навіки. Крім того, її назва атропа походить від імені давньогрецької богині Атропи — найстаршої з трьох богинь долі, які перерізають нитку життя смертних.

Поєднайте з...

Орликами і бегоніями — як прохання зберігати таємницю.

Рутою — щоб попередити особу, що вона пошкодує, якщо розкриє ваш секрет.

